

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

Варенюк Ангеліна	ПРАВОВИЙ СТАТУС ТУРОПЕРАТОРА ЯК СУБ'ЄКТА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ТУРИЗМУ	135
Вільчинська Наталія	МЕНЕДЖМЕНТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ ЯК ОСНОВА АНТИКРИЗОВОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМТВА У ВОЄННИЙ ТА ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОДИ	137
Водяницька Олена	ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ ТА МЕТОДИ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	141
Дерев'янкін Сергій	ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ПРОЦЕСАХ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	144
Долженков Олександр	РЕПАРАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВІДШКОДУВАННЯ ЗБИТКІВ: ПРАВОВІ ВИКЛИКИ	146
Ковінько Марина	ЕКОНОМІЧНА ЖУРНАЛІСТИКА У ВИМІРІ ГАЛУЗЕВОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ	148
Колісник Вероніка, Харитоновна Аліна	ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК МЕХАНІЗМ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ	152
Корбут Анастасія	ПРАВОВІ ТА ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ І ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ	156
Кравчук Світлана	ЛЮДСЬКА ГІДНІСТЬ ЯК ІМПЕРАТИВ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ: ВИКЛИКИ ДЛЯ РОЗБУДОВИ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ В УКРАЇНІ	159
Куріченкова Марія	ЦИФРОВІ НАВИЧКИ ЯК ДРАЙВЕР ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ІННОВАЦІЙ: ВИКЛИКИ ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БІЗНЕС-ОСВІТИ	163
Кухтюк Юлія	ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ, ЗАВДАНОЇ НЕЗАКОННИМИ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВИМИ ЗАХОДАМИ: ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	165
Лук'яненко Емма, Кириченко Сергій	ЦИФРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ ЯК РЕСУРС ДЕРЖАВНОГО РОЗВИТКУ	168
Маковій Віктор	ЗАГАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ ЗАСАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ФРАУДАТОРНОСТІ У ПРИВАТНОМУ ПРАВІ	170
Манікало Володимир	МІНІМІЗАЦІЯ ФІСКАЛЬНИХ РИЗИКІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ ЯК ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ.	174
Миронюк Віра	ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТУРОПЕРАТОРІВ ЯК МЕХАНІЗМ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ СПОЖИВАЧІВ В УМОВАХ ВІДНОВЛЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	178
Осадчук Матвій	IGAMING-ІНДУСТРІЯ ЯК СЕГМЕНТ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ: ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ЕКОНОМІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ	180
Петінова Оксана, Карастан Сергій	КОМПЛЕКСНА МОДЕЛЬ ЧИННИКІВ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ	184
Повар Павло	АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЛІЦЕНЗУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВАРНИХ БІРЖ	190
Полуяктова Ольга, Шабля Дарина	РОЛЬ ФІНАНСОВОЇ ДОПОМОГИ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У МАКРОЕКОНОМІЧНІЙ СТАБІЛІЗАЦІЇ УКРАЇНИ	194

Миронюк В. В.,
здобувачка вищої освіти
факультету публічного управління
Хмельницького університету управління
та права імені Леоніда Юзькова
м. Хмельницький, Україна

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТУРОПЕРАТОРІВ ЯК МЕХАНІЗМ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ СПОЖИВАЧІВ В УМОВАХ ВІДНОВЛЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Туристична галузь України зазнала значних втрат унаслідок повномасштабного вторгнення 2022 року, однак уже фіксуються перші ознаки її поступового відновлення. В умовах відбудови особливої актуальності набуває питання правового захисту споживачів туристичних послуг, центральною фігурою якого є туроператор. Саме він формує туристичний продукт і несе відповідальність перед туристом за дії третіх осіб – перевізників, готелів, екскурсійних бюро.

Ефективність правових механізмів такої відповідальності безпосередньо впливає на рівень довіри споживачів до туристичної галузі та темпи її відновлення.

Правову основу відповідальності туроператорів в Україні становить Закон України «Про туризм» від 15 вересня 1995 року № 324/95-ВР. Закон закріплює триланкову систему відповідальності: майнову, фінансову та договірну. Відповідно до статті 32, за неналежне виконання зобов'язань туроператор несе майнову відповідальність у розмірі фактично завданих замовнику збитків з його вини. Стаття 33 зобов'язує суб'єкта туристичної діяльності відшкодувати туристу також моральну шкоду. Стаття 20 встановлює, що відповідальність за шкоду, заподіяну життю, здоров'ю та майну туриста, визначається законом, якщо договором не передбачена більша відповідальність туроператора [1, с. 1].

Окремим механізмом захисту туриста є інститут фінансового забезпечення відповідальності туроператора, закріплений у статті 15 Закону. Туроператор зобов'язаний надати банківську гарантію для покриття витрат туриста на повернення до місця проживання та відшкодування вартості ненаданих послуг у разі своєї неплатоспроможності або банкрутства. Мінімальний розмір фінансового забезпечення становить суму, еквівалентну не менше ніж 20 000 євро для туроператорів виїзного туризму та не менше ніж 10 000 євро – для операторів внутрішнього та в'їзного туризму [1, с. 1]. Для турагентів цей поріг встановлено на рівні 2 000 євро. Контроль за наявністю фінансового забезпечення та дотриманням ліцензійних умов здійснює Мінекономіки України через Ліцензійний реєстр туроператорів і турагентів [2, с. 1].

На міжнародному рівні стандарти відповідальності туроператорів визначаються насамперед Директивою ЄС 2015/2302 про пакетні подорожі та пов'язані туристичні послуги, що набула чинності в усіх державах-членах з 1

липня 2018 року [3, с. 1]. Директива запроваджує принцип повної відповідальності організатора туру за виконання всього пакету послуг незалежно від того, чи надаються вони безпосередньо туроператором, чи третіми особами. Ключові права туриста за Директивою: право на відмову від договору при підвищенні ціни понад 8%; право на безоплатне усунення будь-яких невідповідностей у наданих послугах; право на повне відшкодування та репатріацію при неплатоспроможності організатора [3, с. 1]. Директива також поширила сферу регулювання на динамічні пакети та пов'язані туристичні послуги, сформовані через онлайн-платформи.

Таблиця 1. Порівняльна характеристика відповідальності туроператорів:
Україна та ЄС [1; 3]

Критерій	Україна (ЗУ «Про туризм»)	ЄС (Директива 2015/2302)
Підстава відповідальності	Вина туроператора	Незалежно від вини
Обсяг відповідальності	Фактично завдані збитки	Повна за весь пакет послуг
Фінансове забезпечення	Гарантія від 10 000–20 000 євро	Обов'язкове страхування / гарантія
Захист при банкрутстві	Витрати на повернення та ненадані послуги	Повне відшкодування + репатріація

Порівняльний аналіз виявляє суттєву асиметрію між українським та європейським підходами. Принциповою відмінністю є те, що Директива ЄС 2015/2302 встановлює відповідальність туроператора незалежно від вини, тоді як українське законодавство обмежує її розміром фактично завданих збитків лише за наявності вини [1; 3]. Крім того, встановлений мінімальний поріг фінансового забезпечення (20 000 євро) є недостатнім для реального захисту туристів при масових відмовах від виконання договорів, що підтверджує практика банкрутств туроператорів. В умовах відновлення туристичної галузі підвищення рівня правового захисту споживачів є не лише євроінтеграційним завданням, а й важливим чинником відновлення довіри до ринку туристичних послуг [4, с. 1].

Таким чином, чинна система правового регулювання відповідальності туроператорів в Україні містить базові інструменти захисту туристів, проте за широтою та ефективністю поступається стандартам ЄС.

Українська модель є вино-центричною, тоді як європейська – результато-центричною. Гармонізація вітчизняного законодавства з вимогами Директиви 2015/2302 через закріплення безвинної відповідальності туроператора та підвищення мінімальних розмірів фінансових гарантій є необхідною умовою як євроінтеграції, так і відновлення конкурентоспроможності туристичної галузі України.

Література:

1. Держпродспоживслужба України. Права споживачів при укладанні договору на туристичне обслуговування. URL: <https://dp.dpss.gov.ua/news/prava-spozivachiv-pri-ukladanni-dogovoru-na-turistichne-obslugovuvannya> (дата звернення: 25.04.2026).
2. Закон України «Про туризм» від 15.09.1995 № 324/95-ВР. *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-вр> (дата звернення: 25.04.2026).
3. Ліцензійні умови провадження туроператорської та турагентської діяльності. URL: <https://tourlib.net/zakon/licenz.htm> (дата звернення: 25.04.2026).
4. Directive (EU) 2015/2302 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2015 on package travel and linked travel arrangements. *EUR-Lex*. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32015L2302> (дата звернення: 25.04.2026).

Осадчук М. С.,

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Науковий керівник : **Ковальчук А.М.**

к.е.н., доцентка кафедри економіки і підприємництва

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

м. Київ, Україна

IGAMING-ІНДУСТРІЯ ЯК СЕГМЕНТ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ: ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ЕКОНОМІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Актуальність дослідження іGaming-індустрії зумовлена тим, що у сучасному середовищі дана сфера вже не може розглядатися лише як вузький сегмент азартних ігор – вона поєднує у собі елементи IT-індустрії, е-комерції цифрового маркетингу, аналітику даних, фінансового моніторингу та державного нагляду. Для України сегмент іGaming-індустрії є важливою в умовах війни та майбутнього відновлення, оскільки держава потребує нових джерел бюджетних надходжень, розвитку технологічних секторів і контролю за ризиковими онлайн-ринками. Тому іGaming доцільно аналізувати як регульований сегмент цифрової економіки, у якому економічний ефект має поєднуватися із соціальною відповідальністю [2; 3; 8].

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції